

Zacveteli so mali zvončki prvi znanilci pomladi**25.02.2010**

Mali zvonček, (*Galanthus nivalis*) je v naših krajih, poleg trobentice, prvi znanilec pomladi. Raste na vlažnih tleh, ob robu gozda, na travnikih ali sadovnjakih. Najdemo ga skoraj po celi Sloveniji. Prve cvetove spravijo na plan že nekoliko višje temperature zraka sredi zime. Prezgodnji cvetovi napovedujejo nevarnost za ozimna žita, saj so znak, da so previsoke temperature ob zimskih otoplitvah lahko načele odpornost ozimnih žit na nizke temperature. V Sloveniji je mali zvonček simbol pomladi, saj splošen razcvet zvončkov napoveduje konec zime in pričetek vegetacijskega obdobja. Mali zvonček je osnovni fenološki objekt fenološkega monitoringa v Sloveniji. Pojav prvih cvetov v Sloveniji opazujemo že 60 let. Opazujejo ga tudi v številnih drugih evropskih državah. Dolgoletni podatki za Ljubljano povedo, da cvetenje v povprečju nastopi v začetku druge dekade februarja. V preteklih letih so v bila tudi leta, ko zvonček zacvetel že konec januarja ali v prvih dneh februarja. Med najbolj zgodnja se uvrščajo leta 2001 in 2007, zgodaj je zacvetel tudi leta 2009. V slovenskem geografskem prostoru mali zvonček zacveti najprej, v prvi polovici januarja, v Goriških Brdih. Na Obali in v Slovenski Istri prve cvetove opazijo le nekaj dni kasneje. Podobno je tudi na Goriškem in nato po vsej Vipavski dolini. V zahodni Sloveniji zgodnje cvetove zabeležijo vse do tja, kamor po dolini Soče seže vpliv morja. Zgodaj zacveti tudi v toplem zavetrju Bele Krajine in ter na obrobju Haloz in v Obsotelju. Na robu Kozjanskega parka zacveti konec druge dekade februarja, a so pogosta leta, zlasti v preteklih dveh desetletjih, ko smo prve cvetove lahko opazili že konec januarja. Drugod po Sloveniji so cvetovi nekoliko kasnejši, konec februarja in v začetku marca, ob ravno pravem času za šopke materam za praznik. V hribovitih predelih, kjer sneg dolgo obleži pa je cvetenje precej kasnejše. V Zgornjesavski dolini zacveti šele konec marca, ko sonce stopi še zadnje zaplate snega pribode iz izsušene podrasti sredi aprila tudi višje v hribih.

Tudi letos so o prvih cvetovih sredi januarja poročali najprej iz Goriških Brd in kmalu za tem še iz Obale. Na začetku februarja je zacvetel tudi na Kobarškem ter v Vipavski dolini. Nič prej kot običajno, v Kobaridu celo dobrih šest dni za povprečjem. V zavetju mestnih vrtov v Ljubljani smo se prvih cvetov razveselili v drugi dekadi februarja, na prostem, v naravnem okolju, v logih in na livadah pa se je na začetku marca zvonček še vedno obotavljal. Tudi drugod po Sloveniji je zvonček že zacvetel, na Krasu 19. februarja, na ilirskobistriškem 25. februarja, na cerkljanskem 24. februarja ter na celjskem in osrednjem Štajerskem 22. februarja, povsod vsaj 2 do 10 dni za povprečjem. V višjih predelih Notranjske ter v hribovitih predelih, kjer marec še vedno biča s snegom, pa zvončka konec dekade marca še nismo opazili. V teh predelih zvonček po več letih spet naznanja pozno pomlad.

